

(Вечерње новости, 08.01.2009)

Човек је јак онолико колико изгради своје позиције. А кад то постигне, онда не мора да га штити нико. Тако Милорад Додик, премијер Републике Српске, одговара на питање: Ко толико моћан стоји иза њега кад сме да се супротстави онима пред којима је цео регион на коленима. И да Европи, ако буде постављала услове који се тичу опстанка РС, каже: „Не, хвала“.

- Ја сам врло добро разумео: мој положај зависи само од тога колико сам добио гласова мог народа на изборима. Те људе нисам спреман да преварим. А они знају да нисам човек који је пројектован за остварење нечијих циљева.

Досадило му је да у очима света буде „лош момак“. Доста му је, каже, и „штапова и шаргарепа“ из Брисела и Америке, и прљаве кампање из Сарајева. Поручује јавно да је за њега највиша вредност - бити Србин. Босна није његова држава. То је Република Српска, свиђало се то некоме или не.

- РС је пре мене била као драгстор - уђете и узмете шта хоћете. Само што, за разлику од драгстора, не морате ништа да платите. Више никад неће бити тако. И то нико не може да ми оспори! - каже Додик, чија је Странка независних социјалдемократа на изборима пре три месеца од 63 општине освојила чак 45.

НЕМА КОМПРОМИСА

Уочи Дана РС, пред њом су уставне промене које би могле да буду искоришћене за даље нарушавање њеног интегритета. Како ћете се супротставити?

- Уставне промене не могу излазити из оквира Дејтонског споразума и постојећег устава. Постигнут је начелан договор да се на тај устав амандмански делује у договору сва три народа. Друга важна ствар је да уставне промене не могу да се обављају под вођством међународних представника, као што је то било раније. Став Републике Српске је јасан. Неће проћи концепт централно уређене Босне са силним овлашћењима, каквих нема ни у „Дејтону“ ни у Уставу.

Значи ли то да нећете дозволити даље одузимање ентитетских овлашћења и да ћете тражити да вам се врате неке надлежности које су вам разни високи представници нелегално одузели и пренели на Сарајево?

- Међународна заједница је направила огромну грешку не спроводећи „Дејтон“, него „дух Дејтона“. А када су једном пустили дух и почели да га јуре по БиХ, знало се како се то једино може завршити. Тако што ћемо сада тражити да нам се отете надлежност врате. То ће бити основа нашег концепта у процесу уставних промена. Нека нико не сумња да ћемо у томе и успети. Будите сигурни - РС неће изгубити више ниједну надлежност.

Хоћете ли успети и у настојању да се утицај БиХ на РС смањи на минимум, с обзиром на то да ваше неповерење према Сарајеву постаје све отвореније, као и њихово непријатељство према вама?

- Немам ништа против неке врсте координације на нивоу БиХ. Али, она мора да буде на бази консензуса и паритета. Многи којима се, пре не тако дуго времена, коса дизала када сам говорио да уставних промена неће бити ако се буде задрало у територијални и политички капацитет Српске, данас су спремни да прихвате тај принцип. Врло је једноставно - не постоје компромиси када је у питању РС.

Ни у случају да овлашћења РС буду стајала на путу ка ЕУ?

Важнија нам Српска него ЕУ

Пише: Милорад Додик
четвртак, 08 јануар 2009 21:48

- Свако питање надлежности РС за нас је важније од Европске уније. Да буде потпуно јасно - за нас европске интеграције нису питање живота и смрти. Важнија нам је Српска него да јуримо процесе у којима нам само неко нешто обећава, а велико је питање шта ће од тога бити.

Сад ће вас оптужити и да сте евроскептик...

- Нисам против Европске уније, али сам против нереалног оптимизма који се шири у вези са тим. Ниједна чланица ЕУ није спремна да жртвује своје националне интересе за ЕУ, па не морамо ни ми. Само од нас се тражи да будемо добри и да укинемо све што имамо, не бисмо ли једном доживели да будемо добри момци. А и даље смо лоши момци. Не намеравам да о оном ко лоше мисли о мени мислим било шта добро. Уосталом, да су мислили добро овом региону, не би ни дозволили да буде рата.

НИСМО ПОЛТРОНИ

Мислите да је претерано пристајање на условљавања Брисела контрапродуктивно?

- Наравно. Нећемо да будемо полтрони. Удвориштво нико не цени. Кажем, немам ништа против интеграција, али, нека нам тачно кажу где је наше место у европским процесима и шта нас чека у будућности. У супротном - хвала им.

То је расположење народа Српске?

- Апсолутно. Није ово лични став Милорада Додика, него осећање народа који зна да без Републике Српске овде неће бити Срба.

Која је тренутно највећа претња српском народу - Сарајево, међународна заједница, нова светска стратегија за регион...?

Важнија нам Српска него ЕУ

Пише: Милорад Додик
четвртак, 08 јануар 2009 21:48

- Политички ислам! Исламска верска заједница данас је најјача политичка снага код Бошњака. Не спорим ничије право на веру, али не дам да ми нико намеће своје светоназоре.

А, истовремено, Сарајево шири лажну причу о босанској нацији којој није важна национална припадност, чак и попис становништва настоје да спроведу без тих квалификација...

- Џаба им та прича да није важна национална припадност. Е, мени јесте важна! Најважнија. После

породице, то ми је најважнија ствар на свету. Зар треба да се због Европе не осећам Србином зато што тамо неко мисли да су Срби лоши момци? А највећи гангстери су добри само ако испуњавају туђе циљеве.

САМООДРЖИВА РС

Може ли да дође до територијалне прекомпозиције Босне? Да ли би стварање још једног, трећег ентитета штетило Српској?

- Апсолутно - не! Ми још нисмо добили ни свих 49 одсто територије, колико нам по „Дејтону“ припада. Тражићемо да нам се врати наша земља. Не интересује нас прича да је све то Босна и да је све то наше. Не! Занима ме само РС, а остали како се договоре.

Верујете ли да би устројство на принципу „конфедерација-федерација“ било ефикасније?

- То је питање о којем се може разговарати, и то је дуг процес. Али, свима треба да буде јасно да БиХ не може да опстане ако је било који од трију народа незадовољан. Зато треба размотрити захтев Хрвата да имају своју територијалну јединицу. Али, она не може да задире у РС. Хрвати то знају.

Сарајево се плаши да би то био сигуран пут за отцепљење и српског и хрватског ентитета...

- Нама није ни до каквих авантура. Циљ нам је само да РС постане самоодржива. А да ли ће БиХ то бити, није питање за мене. Мој циљ је да Српска буде неупитна и да функционише сама. Можемо да се договоримо о неким спољним пословима, војсци (коју мислим да треба укинути), али све друго мора да буде у надлежности ентитета.

СПРЕМНИ ЗА КРИЗУ

Имате ли осећај да је баш јачање РС, која је у свему надмашила Федерацију, почело да смета и Загребу, и Сарајеву, и међународној заједници, с којом сте стално у латентном сукобу, чак сте одлучили и да тужите помоћника високог представника Рафија Грегоријана...

- Уопште ме не занима шта ко мисли и хоће ли да признају да је РС бољи део БиХ. Најгоре би било да смо допустили да овом земљом управљају страни амбасадори и међународни мешетари. Али, нећемо да будемо ничија банана-република. Уосталом, исувише величамо међународне представнике. Да су такви експерти, не би довели до светске економске кризе. Сва прича коју су нама просипали о економији доводи се у питање управо у њиховим земљама које тресе криза. Нека нас пусте да се с нашом кризом боримо сами.

Ви знате како?

- Наравно. Ми смо спремни и знамо како ћемо се борити. Створили смо пословно окружење које неће зауставити инвеститоре. Због нашег стимулативног пореског

система, и фирме из суседних земаља преносе пословање у РС. Зато се порез на добит код нас повећао четири пута. Ми у кризу не улазимо с празним буџетом. А тај новац нећемо трошити на шпекулантске послове, он ће бити тешко одобраван, али ће бити у функцији одржавања запослености и привреде. Борићемо се да се тај ниво не смањи, али нећемо продавати националне ресурсе да бисмо ублажили кризу. Наша шанса је управо у томе што нисмо презадужени. И зато што је код нас и економија базирана на патриотизму - овде се не ради само да се заради, него и зато што се воли Република Српска. Зато овде нико неће бити гладан.

Република Српска, по свему судећи, све мање може да рачуна на ослонац у Србији која је препуна својих проблема. Рекло би се да се ни специјалне везе не развијају обећаном динамиком...

- Јака Србија је од стратешког значаја за нас. Волели бисмо да је Србија решила своје проблеме, да има стабилне институције, да може да нам помогне тамо где не можемо да допремо јер немамо дипломатске представнике. Зашто - ако једна Мађарска може да се залаже за своју мањину у Србији - Србија не би могла да каже да у БиХ постоји и РС? Али, Србија, са својим проблемима, тренутно не може да нам помогне сем разумевањем. Ипак, специјалне везе напредују. Инвестиције српског „Телекома“ не би било без развоја тих односа. Напредак је постигнут и у лечењу и образовању. Морам да кажем да нисам упознао ниједну политички важну личност у Србији која не показује бригу за РС.

ЈАСЕНОВАЦ ЈЕ КРУНСКИ ДОКАЗ

На хрватску тужбу против Србије ви сте узвратили позивом да се покрене питање злочина у Јасеновцу. Предложили сте председнику Тадићу да снимите филм. Верујете ли да ће то помоћи Србији у контратужби?

- Хрватска и Србија су одувек биле у основи односа бивше Југославије. Босна је била само колатерална прича. Хрвати не би требало да буду тако самоуверени у овом процесу. Морали би на том суду да одговоре зашто у Хрватској нема Срба. Да то, можда, није геноцид? Да то није етничко чишћење? Овде се ради о историји. Мислим да суд не може да утврди оно што тражи Хрватска и да Србију осуди за геноцид. Али, Јасеновац је јасан. Реч је о неколико стотина хиљада најсвирепије убијених људи, за шта постоје докази. То је геноцид! Србија треба да базира своје доказе на Јасеновцу.

Филм који треба да радимо у сарадњи са председником Тадићем је у функцији тога.

СРБИЈА ДА САЧУВА СЕВЕР КОСОВА

Нисте сигурни да је Србија водила најбољу политику према Косову. Који би пут, по вашем мишљењу, дао боље резултате?

- Србија је у једном тренутку требало да изађе са јасним ставом и да тражи север Косова, као и заштиту за српску баштину на осталом делу покрајине. Срби треба да се повуку на простор до линије разграничења, и да се то трајно етаблира. Међународна заједница је потценила и понизила Србију признавањем Косова. А Србији није дата никаква сатисфакција. Проблем Косова и даље постоји, треба инсистирати на наставку разговора, али их овог пута базирати на захтеву да север Косова остане у Србији. Остали део нека се припаја коме хоће.

Пристаје ли Србија превише на условљавања међународне заједнице?

- Поштујем институције у Србији. Говорим само шта бих ја урадио да сам у тој позицији. Дакле, ниједан услов више не бих испунио док не добијем север Косова. Ако они могу да бране потпис ССП, јер се Холандији тако свиђа, ја бих узвратио истом мером. Питао бих Холандију зашто је дозволила да Насер Орић изађе из заштићене зоне Сребренице наоружан и да убије 3.000 Срба. А онда бих тужио Холандију. Не мора се у ЕУ по сваку цену.